

Z obsahu:

Paládium Moravy

*Před rokem papež
Jan Pavel II.
korunoval
Milostný obraz
Panny Marie na
Svatém Kopečku*

– strana 4 –

Ztracená neděle

*„Dobrý den. Mohu
zde oznámit, že se
něco ztratilo?“
Policista vzal zelený
formulář z přihrádky
a zasunul jej do
psacího stroje.
„Co se ztratilo nebo
bylo ukradeno?“
„Neděle.“*

– strana 7 –

Novináři a církvev

*Lidé na ulici, pří-
padně doma před
televizorem si pama-
tují několik minut
přednesené argumen-
ty, několik hodin,
maximálně den si
pamatují téma,
o kterém byla řeč.
Co zůstane trvalé, je
celkový dojem.*

– strany 12 –

Raduj se, sionská dcero

Dnešní den, 1. květen, je věnován lidské práci na celém světě ve všech zemích, ve všech vašich vlastech. Tento den si církev připomíná i práci v Nazaretě, kde vedle dělníka Josefa pracoval celá léta i dělník Ježíš. Prosím za všechny, kdo jsou odpovědní za práci v každé její formě, a za všechny dělníky na světě. Vzpomínám vždy na encykliku *Laborem exercens*, první mezi mými sociálními encyklikami, věnovanou tomuto velkému tématu.

Dnes je také první májový den, kterým začíná měsíc věnovaný mariánské úctě. A to také vysvětluje téma dnešní katecheze.

Mariánské téma je pokračováním mariánských katechezí probíhajících v posledních měsících.

Ve chvíli zvěstování je Maria, vznešená dcera Sionu, pozdravena andělem jako zástupkyně všeho lidstva; je povolána, aby dala svůj souhlas k vtělení Božího Syna. První slovo, kterým se anděl na ni obrátil, je výzva k radosti. Chairé – to znamená Raduj se. Řecké slovo bylo do latiny přeloženo Ave – jednoduchým výrazem pozdravu, který jak se zdá, neodpovídá původním úmyslům Božího posla ani kontextu, ve kterém se

význam výrazu chairé tj. raduj se. Jak stále připomínali otcové, především řečtí, když citovali různá proroctví, pozvání k radosti je spojováno především se zvěstováním příchodu Mesiáše.

Myšlenka vychází především z proroka Sofoniáše, z jeho proroctví, které má k zvěstování zvláště významnou paralelu: *Zaplesej, sionská dcero, zahlahol Izraeli. Raduj se a jásej z celého srdce, dcero jeruzalémská* ⁽¹⁾. To je pozvání k radosti. *Král Izraele, Hospodin, je uprostřed tebe* ⁽²⁾. Je zde i výzva, abychom neměli strach: *Neboj se, Sione, nechť tvé ruce neochabnou. A nakonec je slib Božího spásonosného zásahu: Hospodin, tvůj Bůh, je uprostřed tebe, bohatýr, který zachraňuje* ⁽³⁾.

Česky pozdravil papež Jan Pavel II. poutníky z Prahy a Ostavy – Martinova:

Na počátku května, zasvěceného Panně Marii, vás vyzývám, abyste zesílili svou úctu k Matce Vykupitele. Svěřte do její mateřské péče život církve v Čechách a na Moravě, stejně jako život celé všeobecné církve.

setkání uskutečnilo. Jistě, „Chairé“ byl také způsob pozdravu užívaný starými Řeky, ale mimořádné okolnosti, ve kterých byl pozdrav použit, se vymykají obecnému setkání. Nesmíme zapomínat, že anděl si byl vědom zvěstování jedinečného poselství v historii lidstva. Jednoduchý a obvyklý pozdrav by zde nebyl na místě. Přiměřenější jedinečné situaci se zdá spíše odkaz na původní-

Je zde tolik shod a jsou nato-lik přesné, že není obtížné rozpoznat v Marii novou sionskou dceru, která má všechny důvody k radosti, protože Bůh se rozhodl uskutečnit svůj plán spásy. Analogické pozvání k radost, i když v jiném kontextu, je v proroctví Joela: *Neboj se země, jásej a raduje se, neboť veliké věci vykoná Hospodin* ⁽⁴⁾. *Poznáte, že já jsem uprostřed Izraele* ⁽⁵⁾.

Významné je i proroctví Zachariášovo, citované v evangeliích při vjezdu Krista do Jeruzaléma. Zde je motiv radosti z příchodu Mesiáše. *Rozjásej se, sionská dcero, dcero jeruzalémská, propukni v hlahol. Hle, přichází k tobě tvůj král, spravedlivý a zachráněný* ⁽⁶⁾. *Vyhlaší pronárodům pokoj* ⁽⁷⁾. Nakonec kniha Izaiášova přináší poselství radosti pro nový Sion: *Plesej, neplodná, která jsi nerodila, zvučně plesej a výsej, která ses v bolestech nesvíjela, protože synů osamělé bude více, než synů provdané, praví Hospodin* ⁽⁸⁾. Jsou tedy tři motivy k radosti: osvobuzující přítomnost Boha uprostřed svého lidu, příchod mesiášského krále a přehojná plodnost, která v Marii nachází své plné uskutečnění. Tyto motivy ospravedlňují význam davaný tradicí pozdravu anděla při zvěstování. Ten, když Marii pozval, aby dala svůj souhlas k realizaci mesiášského slibu, a když ji zvěstoval vysokou důstojnost Matky Páně, nemohl jinak, než ji vyzvat k radosti. Vždyť jak nám připomíná Koncil v Lumen Gentium: V ní, jedinečné sionské dceři, po dlouhém očekávání na vyplnění slibu, se naplňuje čas a přichází nová ekonomie spásy, když Syn Boží v ní přijme lidskou přirozenost, aby tajemstvím svého Těla osvobodil člověka z hříchu.

Popis zvěstování nás přivádí k tomu, abychom v Marii poznali novou sionskou dceru pozvanou Bohem k velké radosti. Toto vyprávění o zvěstování přináší její výjimečnou roli Matky Mesiáše, Matky Syna Božího. Panna přijímá poselství ve jménu Davidova potomstva, ale můžeme říci, že je přijímá ve jménu celého lidstva, protože Starý zákon rozšiřoval roli Davidova Mesiáše na veškeré lidstvo. V Božím plánu poselství dané

Potřebuji mladou církev. Mládí dává církvi vitalitu, nadšení a radost.

* * *

Nestačí, abyste vy byli moudří. Musíte vést k moudrosti ty druhé.

* * *

Budoucnost církve závisí na tom, jak využijete svou přítomnost.

* * *

Že jste byli osvobozeni od hniloby hříchu, to bylo dílo Kristovo. Abyste do ní znovu neupadli, to musí být výsledek vaší horlivosti a vaší námahy.
Jan Pavel II. k mladým

Marii je učeno k všeobecné spáse. Abychom potvrdili tuto univerzalitu Božího plánu, můžeme citovat některé starozákonní i novozákonní texty, které přirovnávají spásu k velké hostině pro všechny národy na hoře Sion a které zvěstují konečný příchod království Božího.

Sionská dcera Maria je Pannou smlouvy, kterou Bůh uzavřel se všemi lidmi. Reprezentační úloha Marie v této smlouvě je jasná a je významné, že je to žena, která má tuto úlohu.

Jako nová dcera sionská Maria je mimořádně způsobilá, aby vstoupila ve svazek s Bohem. Více a lépe než kterýkoliv příslušník vyvoleného národa právě ona může nabídnout Pánu pravé srdce snoubenky. V Marii sionská dcera není jednoduše kolektivní subjekt, ale osoba, která reprezentuje lidství a v momentě zvěstování odpovídá na návrh Boží lásky vlastní láskou snoubenky. Maria tak přijímá způsobem naprosto jedinečným radost předpovězenou prorockými výroky, radost, která zde ve vyplnění Božího plánu dosahuje svého vrcholu.

Poznámky:

(1) Sf 3, 14 (5) tamt. 27

(2) tamt. 15 (6) Za 9,9

(3) tamt. 17 (7) tamt. 10

(4) Jl 3, 21 (8) Iz 54, 1

Liturgická čtení

1. čtení Sk 1,12–14

Když byl Ježíš vzat do nebe, apoštolové se vrátili do Jeruzaléma z hory, která se nazývá Olivová. Je blízko Jeruzaléma, vzdálená jenom délkou sobotní cesty.

A když přišli zase do města, vystoupili do hořejší místnosti, kde bydleli Petr a Jan, Jakub a Ondřej, Filip a Tomáš, Bartoloměj a Matouš, Jakub Alfeův, Šimon Horlivec a Juda, Jakubův bratr. Ti všichni jednomyslně setrvali v modlitbách spolu se ženami, s Ježíšovou matkou Marií a s jeho příbuznými.

2. čtení 1 Petr 4,13–16

Milovaní!

Radujte se, že máte účast na utrpení Kristově, abyste také mohli radostně jásat při jeho slavném zjevení. Když musíte snášet urážky pro Kristovo jméno, blaze vám, neboť na vás spočívá Duch slávy, to je Duch Boží. Ať nikdo z vás netrpí proto, že zavraždil nebo okradl, že někomu ublížil nebo jen že se mihal do záležitostí druhých lidí. Trpí-li však, že je křesťanem, za to se stydět nemusí; spíše ať Boha velebí, že je křesťanem.

Evangelium Jan 17,1–11a

Ježíš pozvedl oči k nebi a modlil se:

„Otče, přišla ta hodina. Oslav svého Syna, aby Syn oslavil tebe. Obdařils ho mocí nade všemi lidmi, aby dal věčný život všem, které jsi mu dal. Věčný život pak je to, že poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista.

Já jsem tě oslavil na zemi: dokončil jsem dílo, které jsi mi světil, abych ho vykonal. Nyní oslav ty mne u sebe, Otče, slávou, kterou jsem měl u tebe, dříve než byl svět.

Zjevil jsem tvé jméno lidem, které jsi mi dal ze světa. Byli tvoji a mně jsi je dal, a zachovali tvoje slovo. Nyní poznali, že všechno, co mi dal, je od tebe; vždyť slova, která jsi dal mně, dal jsem jim. Oni je přijali a skutečně poznali, že jsem vyšel od tebe, a uvěřili, že jsi mě poslal.

Já prosím za ně. Neprosím za svět, ale za ty, které jsi mi dal, vždyť jsou tvoji; a všechno moje je tvoje a všechno tvoje je moje. V nich jsem oslaven. Už nejsem na světě, ale oni jsou na světě; a já jdu k tobě.“

Myšlenka na neděli

DAR BOŽÍ SLÁVY

Zamyšlení nad úryvkem J 17,1–11

Otče, nechť jsou jedno jako my.

Dnes se můžeš setkat s Pánem ve večeradle. Tentokrát se Ježíš neobrací k tobě, ale ke svému Otci. Můžeš být svědkem jeho velekněžské modlitby, kterou pronáší, když slaví se svými nejdražšími první nekrvavou obětí mše svaté. Poděkuj mu za jeho pozvání a pros, abys nezůstával jen pouhým svědkem, ale stal se spoluúčastníkem.

Poslouchej usebraně, jak se Ježíš modlí: Prosí o to, co mu nejvíce leží na srdci, a to je sláva Otcova, neboť i když prosí Ježíš o své oslavení, nemyslí na sebe, ale na Otce. Ale myslí při tom i na tebe. Boží sláva se totiž projevuje v tom, že **Bůh dává lidem sám sebe**. V tom spočívá zásadní rozdíl mezi jeho slávou a slávou, po které tak rád touží člověk: zatímco člověk dychtící po slávě je zaměřen na sebe a je připraven uspokojit svou nenasytnou touhu i na úkor pravdy a na úkor těch druhých, sláva Boha Otce spočívá naopak v dobrotě, s jakou rozdává a obětuje sám sebe. Lidská sláva se sytí sobectvím, Boží sláva nezištnou a nejtědřejší láskou.

Boží vůle a Boží sláva splývají v jedno: přes všechno úsilí Odpůrce a přes tragickou vzpouru lidské svobody uskutečňuje Otec ještě velkodušněji svůj velkolepý odvěký záměr. Kdo jiný než tento Král slávy dokáže i prohru proměňovat v nejvyšší triumf. Z čím větší propasti tě opět pozvedá k sobě, tím zřetelnější se stává jeho sláva.

Skloň se s úctou před obdivuhodnou skutečností, kterou Ti Ježíš zjevuje, když se pokorně modlí k svému Otci: On, sám Bůh a nejvyšší Pán, *skrze něhož všechno je stvořeno*, se zcela a bezvýhradně **vzdal vlastní vůle**. Využil vznešeného tajemství vnitřního Božího života a stal se živoucím obrazem jedinečného způsobu, jak oslavit Boha: jedná nikoliv podle své vůle, ale podle vůle svého Otce. V tom je Synova sláva, o kterou prosí a *kteou měl u Otce, dříve než byl svět*. Otec od věčnosti rozhodl, že oslaví svého Syna tím, že jej vystaví neuvěřitelnému ponížení, bolestem a smrti na

kříži, aby se ještě slavněji uskutečnil Boží plán.

Otcova a Synova sláva se tedy týká přímo tebe. Ježíš přišel, aby ti ji osobně zjevil a otevřel ti cestu k ní. Přišel ti z vůle Otce ve své lidské podobě ukázat svou královskou cestu ke slávě: *Stal se poslušný až k smrti, a to smrti na kříži*, a vrátil ti tak život věčný.

Život věčný je v tom, když poznáš Otce. Je to mnohem víc, než jen rozumem pochopit a uchovat v paměti. Poznávat Boha znamená zakoušet Boha, prožívat Boží společenství, mít účast na jeho životě, netýká se to pouze rozumu, ale celé bytosti, neboť už zde na zemi směřuješ k onomu cílovému stavu, ve kterém budeš patřit na Boha tvář v tvář a On bude s tebou sdílet svůj život, svou blaženost v nekonečné radosti a dobrotě.

Poznávat Boha a uvěřit znamená také prožívat skutečnost, že **jedině On je pravý Bůh**. Tato úchvatná zkušenost tě uschopňuje, aby ses odvrátil od všech ostatních bohů, kteří by chtěli zaujmout místo ve tvém srdci. Žádný z těchto nepravých bohů ti nemůže nabídnout stále rostoucí věčný podíl na nekonečné plnosti života. Žádný z nich tě nemůže sytit zkušeností prožitku, který nikdy nezevšední a nikdy se nevyčerpá. Zatímco nepraví bohové tě ponížují tím, že tě zotročují a vysávají, tvůj Otec ti dopřává blažené vědomí té nejvyšší možné důstojnosti, které se ti mohlo dostat: důstojnosti svobodného dítěte Božího, které je povoláno, aby žilo z Boha a v Bohu.

Tím, že přijímáš Ježíšova slova, oslavuješ Otce i Syna, neboť se stáváš součástí jeho slávy. Dovoluješ mu, aby splnil Otcovu vůli a *zjevil ti jeho jméno*. Proto ve stejné modlitbě prosí i za tebe. Jsi přece tím nejdražším, co mu Otec světil.

Připoj se celým srdcem k Ježíšově modlitbě. Pros s ním, aby tě Otec zachoval ve svém jménu, ve své Boží rodině, ve svém důvěrném a něžném vztahu Tatička a dítěte. Pros jej, aby všechny jeho děti, které nesou jeho jméno, **byly už nyní ve světě jedno, jako On a Otec jsou jedno**.

O jedno pros Hospodina a jen o jedno usiluj: abys v domě Hospodinově směl bydlet po všechny dny, co živ budeš, abys patřil na Hospodinovu vládnost a zkoumal jeho vůli (viz resp. žalm 27).

PALÁDIUM

M

MORAVY

Před rokem papež Jan Pavel II. korunoval Milostný obraz Panny Marie na Svatém Kopečku

Každý, kdo překročí práh svatokopecké baziliky, pohledem směřuje k oltáři a jeho pozornost v lesku zlata a stříbra upoutá ozářený obraz. Z dálky není příliš zřetelný. Jako by se pod nánosem všeho třpytivého ztrácel, jen pohledem zblízka se pozná, co je v něm.

Milostný obraz Panny Marie s děťátkem Ježíšem je uctíván na Svatém Kopečku od roku 1632.

Nejdříve byl v kapli postavené olomouckým měšťanem Janem Andráskem a v roce 1677 už v novém chrámu, který nechali vybudovat premonstráti z Hradiska.

Kdo obraz novému poutnímu místu věnoval, kdy a kým byl vytvořen, na to se těžko dá odpovědět. Jednu domněnku vyslovil opat Norbert Želecký z Počenic ve svém díle „Mons

praemonstratus“ z roku 1680, píše: „... nežli Svatá Hora byla fundátoru ukázaná, musel (obraz) tam v lese skrytý býti... v nějakém zpráchnivělém stromě, aneb v husté zarostlině odpočívat, na též Svaté Hoře vyhotovení rezidenci časem svým očekávající“. Je také možné, že obraz věnoval nové kapli opat Maxmilián Pracher (opatem byl v letech 1628–1635) z hradiského klášterního inventáře.

Války, různá nebezpečí i ruce nepoctivců poznamenali vnější vzhled obrazu. Kamenná deska byla značně poškozena, jen horní část postavy Madony a Ježíška zůstala bez porušení.

Za švédské okupace Olomouce v letech 1642–1650 hrozilo poutníkům v lesích kolem původní kaple nebezpečí, proto poutě v té době ustaly.

V roce 1645 byla dokonce kaple švédským důstojníkem zapálena. Při tomto požáru byl obraz patrně poprvé poškozen. Ze sutin byl však zachráněn a po obnově kostelíku v letech 1652–56 opět postaven na hlavní oltář.

V roce 1704, z obavy před vpádem cizích vojsk na Moravu, byl obraz uchovávan v klášterním kostele Panny Marie na Hradisku.

21. září 1732 byl korunován papežskými korunkami a vsa-

zen pevně do rámu pod stříbrným baldachýnem nového hlavního oltáře. Po vstupu Prusů do Olomouce, v říjnu 1741, byl opět přenesen na Hradisko. Během následujícího roku podnikla pruská vojska dvakrát vpád na Svatý Kopeček. V roce 1748 byl k obrazu zavěšen zlatý řetěz se zlatým srdcem, dar císařovny Marie Terezie, která se svým manželem navštívila poutní chrám.

V květnu 1758, pro nové pruské nebezpečí, kdy byla obléhána Olomouc, byl obraz znovu uložen na Klášterním Hradisku.

18. srpna 1784, rozhodnutím císaře Josefa II., byly klášter Hradisko i rezidence premonstrátů na Svatém Kopečku zrušeny.

Období 1785 až 1846 bylo pro poutní kostel i pro milostný obraz velmi kritické.

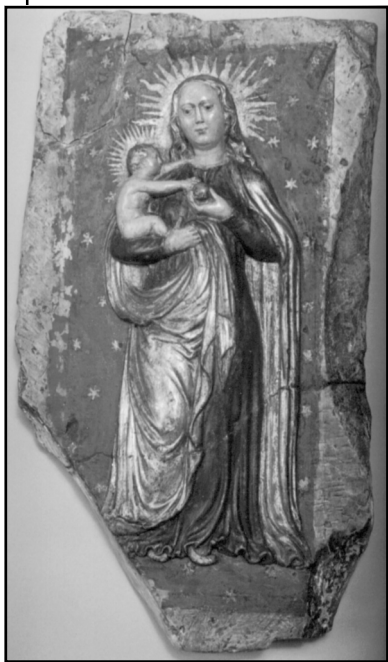

Milostný obraz Panny Marie tak jak je známe dnes.

raz byl schován v trezoru ve zdi staré zákristie.

V roce 1978 byl odborně restaurován akademickým sochařem a restaurátorem Karlem Stádníkem. Podklad obrazu je modrý a po celé desce jsou rozestety malé šestcípé hvězdy,

V neděli 26. května na Hod Boží svatodušní bude slavit olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner mši sv. na poděkování za návštěvu Svatého otce v Olomouci. Bohoslužba se uskuteční v bazilice Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku v 15.00 hod.

Milostný obraz Panny Marie bez zlatého a stříbrného zdobení.

15. 8. 1909 byl obraz z pevného rámu vyňat, uložen do kovové skříňky a pod stříbrný baldachýn jen zasouván. Několikrát do roka je snášen dolů k uctění.

V noci z 19. na 20. srpna 1919 byl obraz oloupen o korunky, šperky a všechno zlato a vhozen do obilného lánu pod kostelem.

Také je možné, že tenkrát se ulomil levý dolní roh.

Po roce 1924 byly pořizeny nové korunky a nové umělecké obložení obrazu. Naposledy byl chráněn 6. května 1945, kdy byl kostel ostřelován. Tehdy chrám dostal 60 zásahů, milostný ob-

Ježíšek a Panna Maria má kolem hlavy svatozář.

Opat Norbert Želecký nám svým popisem potvrzuje, že dnešní vyjádření obrazu odpovídá původní polychromii: „Grunt té kamenné tabule jest barvy nebeské a zlatými hvězdami na způsob prstenu okolně ozdobený, z kteréhož to prostředku jakožto z pole hvězdnatého nebe, s jasnými a hlavu obíhajícími paprsky, svítí plný měsíc Maria... hlava jest zlatými, nad blýskavým čelem pořádně rozdělenými, na obě ramena se vztahujícími, s jasnou bělostí vlasmi ozdobená, a něco na pravou stranu k děťátku Ježíšovi nakloněná... Sukně

Marie jest cele červená, plášť pak tomu rouchu nápodobný... zevnitř pozlacený, uvnitř pak postříbřený... na levé pak straně dotčený plášť od ramene přímo dolů až k nohám se vztahuje.“

Začátkem března 1995 bylo potvrzeno Vatikánem, že Svätý otec Jan Pavel II. po kanonizaci na neřediňském letišti v Olomouci navštíví Svätý Kopeček, kde se setká s mládeží. Olomoucký arcibiskup otec Jan Graubner na prosbu svatokopectých premonstrátů požádal Sv. otce, aby korunky, které v roce 1924 nahradily původní ztracené a nebyly posvěceny, papež požehnal. A tak onoho krásného odpoledne 21. května 1995 Svätý otec před zraky mnoha tisíc mladých lidí korunky posvětil, vlastnoručně korunoval a Milostný obraz Panny Marie Svatokopecté políbením uctil a pak vstoupil do baziliky, aby se modlil...

To je historie milostného obrazu. Je dramatická tak jako život sám. Ale ještě něco ta kamenná deska skrývá:

Je zosobněním touhy i prosby všech, kdo se k Panně Marii utíkají. Je symbolem její blízkosti. Připomíná, abys u ní složil tíhu života i tvrdost svého srdce a do svého domova si odnesl radost a vřidnost.

Až tedy tvé oči pohlédnou

Svätý Otec Jan Pavel II. po setkání s mládeží 21. května v bazilice navštívění Panny Marie v úzkém okruhu biskupů a kněží korunoval sochu Panny Marie Žarošické, zvané Divotvůrkyně Moravy (foto na titulní straně). Přátelé žarošické svatyně si tuto událost vděčně připomínají.

Mariánské oázy

* Kalwaria Zebrzydowska *

Zebrzydovská Kalvárie v krakovské diecézi je po Čenstochové největší mariánskou svatyní v Polsku s rozsáhlým areálem kaplí křížové cesty ze 17. stol. Duchovní správu vedou Otcové bernardiní. Je to místo tradičních pěších pobožností a mysterií křížové cesty. Zakladatelem je krakovský vojvoda Mikuláš Zebrzydowski († 1620).

Po stavbě poustevnické kaple na úpatí hory Zar, která je zasvěcena Povýšení sv. Kříže (posvěcena 1601), dal vojvoda zřídit křížovou cestu a klášter pro bernardinu, kteří přišli z Krakova.

V letech 1604–9 byl v italském renesančním slohu podle návrhu Jana Bernardonise SJ a Paula Baudarthse z Flander postaven opevněný klášter s kostelem „Matky Boží Andělské“. Na hlavním oltáři stojí stříbrná socha „Matky Boží Andělské“, zhotovená v Loretě a posvěcená papežem Sixtem V., kterou r. 1590 přivezl krakovský biskup B. Maciejowski z Loreta a která se těší veliké úctě.

V 1604 začala stavba nejstarší křížové cesty v Polsku, která se svou strukturou podobá Svaté cestě v Jeruzalémě. Plán sestavil farář S. Zebrowski ve spolupráci s P. Janem Chrysostomem a Capranicou OFM. Ke kaplím křížové cesty byly připojeny ještě četné mariánské kaple. Dále pokračovali ve stavbě křížové cesty Mikulášův syn Jan († 1642) a vnuk Michael († 1667). Dnes je na ploše asi 6 km² rozmístěno 44 kostelíků a kaplí.

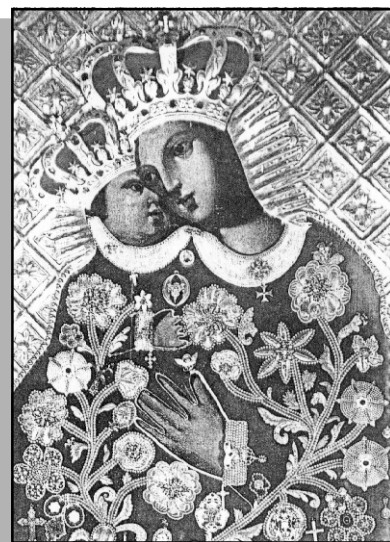
V letech 1654–56 byl klášter rozšířen, v letech 1658–67 postavena barokní kaple pro milostný obraz Matky Boží. Kostel dále dobudován v 17.–18. století.

V inventáři svatyně se nacházejí četné cenné votivní předměty a obrazy, některé z nich byly v r. 1811 zčásti zkonfiskovány rakouským stá-

tem. Po druhé světové válce byla restaurována klášterní budova a křížová cesta. Vznikl nový dům pro poutníky, bylo založeno nakladatelství „Calvarianum“. Celý komplex byl organizací UNESCO zařazen do první kategorie světových stavebních památek.

Od počátku 17. století se tu jako obdoba procesí v Jeruzalémě konají pobožnosti k uctění utrpení našeho Pána Ježíše Krista „Stezky Krista Pána“. Netradiční křížová cesta má 28 zastavení. Již r. 1611 byla vydána první kalvarská modlitební knížka. Od konce 17. století se tu od Květné neděle do Velkého pátku provozují „Kalvarská mysteria“, která hrají laičtí herci pro více než 100 000 poutníků. Od r. 1613 byla zavedena další pobožnost, tzv. „Stezky Matky Boží“, která má 24 zastavení, a slavnostní průvod pohřbu a triumfu ke cti nejblahoslavenější Panny Marie na slavnost Nanebevzetí P. Marie, který se časem stal velkým mysteriem Mariina zesnutí, pohřbu a jejího nanebevzetí. Této pobožnosti se každý rok zúčastní víc než 250 000 poutníků. Ve 2. pol. 19. století byla zavedena ještě třetí „pěší“ pobožnost, tzv. „Cesta za zemřelé duše“.

Význam Kalvárie jako mariánské svatyně vzrůstal od doby, kdy byl do kostela přenesen milostný obraz „Maria s Dítětem“, malba 74x90 cm ze 17. stol. Věnoval jej St. Paszkowski 3. 5. 1641. Stalo se tak poté, co obraz, když byl ještě v jeho domě, ronil krvavé slzy. Když byl obraz přinesen do kláštera,

Milostný obraz „Maria s Dítětem“, malba ze 17. století.

dal jej biskup zavřít v sakristii do skříně, kterou poručil zapečetit. Lid však uctíval i „zapečetěnou“ Madonu, a když se množila zázračná uzdravení, dovolil biskup po 9 letech, v r. 1658, aby byl obraz umístěn ve skromné boční kapli. Nejdříve byl pro své krvavé slzy nazván „Plačící Madonou“, později „Zázračnou“, a nakonec „Kalvarskou Matkou Boží“. Obraz, uznáný biskupskou komisí za milostný, je od r. 1667 v kapli zřízené Michaelem Zebrzydowskim. Se svolením Říma byl 15. 8. 1887 korunován krakovským biskupem A. Dunajewskim za přítomnosti 250 000 poutníků z mnoha zemí.

V r. 1979 sem putoval papež Jan Pavel II. a propůjčil kostelu titul „basilica minor“. V r. 1982 byla v krakovské diecézi zavedena slavnost „Kalvarské Matky Boží“ (13. 8.) s vlastním mešním a breviářovým formulářem. R. 1987 bylo oslaveno stoleté jubileum korunovace. Papež Jan Pavel II. věnoval při své třetí pouti do Polska 10. 6. 1987 „Kalvarské Matce Boží“ zlatou růži.

Mariánská úcta na Kalvárii přesahuje rámec pašijových pobožností. Dříve se sem chodilo hlavně pro odpustky ve Svatém týdnu, dnes je svatyně navštěvována během celého roku. Ročně přichází přes milion poutníků. Pro Kalvárii jsou charakteristické pobožnosti s putováním od káple ke kapli. V současné době je Kalvárie

Středověká inkvizice – I.

Historická skutečnost a legenda

Walter Brandmüller

Na první stat' W. Brandmüllera z církevní historie reagovali někteří čtenáři doporučením, abychom se nezabývali minulostí a věnovali pozornost přítomnosti. Že i článek o minulosti se může týkat přítomnosti, ukázalo se brzy nato, když televize Nova uvedla jednostranný pořad o případu Galilei. Vracíme se proto k další ožehavé kapitole z církevní historie – inkvizici. Obsah a zaměření další Brandmüllerovy studie bychom mohli shrnout takto:

I takový jev, který si podle nás zaslouží kritiku, jako je inkvizice, můžeme prozkoumat jen tehdy, když se na něj díváme v rámci historického kontextu a neměříme včerejšek dnešními měřítky. K tomu patří utvořit si obraz jednoty středověkého obrazu světa, v němž vyloučení z církve znamenalo zároveň vyloučení z lidské společnosti vůbec. To dále znamená: kdo napadl nějaké dogma, zaútočil tím na základy uspořádání společnosti, a byl proto považován za obecně nebezpečného. Jen tak je též pochopitelné, že u inkvizice iniciativa vycházela od státu, ne od církve, a že široké vrstvy obyvatelstva – včetně Luthera a Kalvína – ji považovaly za správnou.

Středověký člověk byl navíc mnohem víc než dnes ovládan životním pocitem, že pozemské bytí je jen přechodným stadiem. Tím upřímněji byl přesvědčen, že smí soudit pomíjivě, když šlo o to, co nepomíjí. V tom směru byli i představitelé církve jen dětmi své doby, v níž ještě nebyl rozvinutý cit pro náboženskou toleranci.

Dobové podmínky

První otázka souvisí s dobou vzniku inkvizice, která se objevuje teprve po staletích celkem umírněného postupu: jak se vůbec mohlo vykonávání nátlaku stát prostředkem boje proti kacířům? Historická odpověď si vyžaduje rozbor situace v křesťanském starověku:

V pozdní antice byly církev a světské impérium dvě zřetelně odlišné, vzájemně nezaměnitelné veličiny, ať už byl v době po Konstantinovi jejich vzájemný vztah jakkoli blízký. I když se Imperium Romanum, zcela proniknuté křesťanskými vlivy, stalo křesťanským, zůstalo autonomním politickým útvarem, který nevzdělil křesťanství ani za svůj vznik, ani za své trvání (teprve ve středověku byla zavedena korunovace císaře nebo krále jako liturgický obřad).

Imperátoři pozdní antiky tedy na rozdíl od středověkých císařů neodvozovali svou moc ani od papeže ani od církve. Tak smýšlel počátkem 5. století Augustin, když ve spise „De Civitate Dei“ mluví o vztahu křesťanství a římského impéria, tak smýšlel koncem 5. století papež Gelasius, když napsal: „Jsou dvě moci, které vládou tomuto světu: posvěcená autorita biskupů a královská moc.“

I když byly obě moci ve vzájemném souladu, jejich samostatnost zůstala zachována, protože spočívaly na rozdílném základě. Tak bylo možné, že ještě dlouho po Konstantinovi spolu žili pohané, židé a křesťané jako rovnoprávní občané v jediné římské říši. Podobně i bludaři, vyloučení ze společenství církve, i nadále nacházeli v impériu základnu své občansko-sociální existence, pokud se podřizovali jeho zákonům.

To se od základu změnilo, když staré impérium padlo pod nápor stěhování národů. Proudění barbarských hord do centra antického světa vyvolalo velice mnohotvárný a diferencovaný proces splývání, jehož konečným výsledkem byla syntéza antiky a germánství a formujícím principem bylo Kristovo evangelium. Tato nová západní kultura, která se jako síla obepínající Západ poprvé objevila na scéně jako impérium Karla Velikého, byla ve své podstatě kulturou křesťanskou a církevní. Vždyť to byla církev, která v předcházejících bouřlivých dobách přelomu uchovála poklady antické vzdělanosti a zprostředkovala je novým národům ze severu a východu. Nejdůležitějšími rádci Karla Velikého byli muži církve, jeho zákony často znějí jako koncilové kánony nebo nabádání nějakého kazatele. Toto propojení říše a církve se zřetelně projevovala v karolínských říšských synodách, kde se duchovní i světské veličiny společně radily a rozhodovaly o duchovních i světských záležitostech. Nejvíce však byla tato novota viditelná, když Lev III. na Boží Hod vánočního roku 800 nasadil na hlavu franckého krále Karla císařskou korunu a vykonal tak renovatio imperii – obnovení říše. Tato nová říše tedy spočívala na duchovní pravomoci a hodnosti.

Svět už nebyl rozdělen na dvě různé oblasti: stát a církev. Moc královská a duchovní se teď chovaly jako dvě vzájemně si přiřazená ohniska jedné elipsy. Vznikla jediná lidská společnost, která byla nazývána církev, od 9. století též „Christianitas“ (= křesťanství). Imperium a sacerdotium se teď jevily společně a vzájemně přiřazené jako strukturální principy tohoto jediného křesťanství. Tento pojem, nedotčen vznikem národních států, zůstal v platnosti až do pozdního středověku.

Podstatou a základem, jak už to říká sám pojem, tohoto křesťanství však byla jednota víry, svátostí a vedení. Jestliže se teď jedinec nebo dokonce skupina křesťanů ocitla mimo tuto jednotu tím, že popírali některou pravdu víry, vzdávali se zároveň veškeré základny své občanské existence, protože vyloučení z církve znamenalo vyloučení z lidské občanské společnosti. Klatba, která postihla Jindřicha IV., a jeho cesta do Canossy jsou dobrým příkladem této situace.

Představme si nyní z pohledu tehdejší doby, co to vlastně znamenalo, když bludař napadl poučku víry či církevní dogma: podkopával tím také základy uspořádání společnosti, která byla založena na křesťanské víře. Stal se tak obecně nebezpečným zločincem. Přesto je zajímavé si všimnout, že to vešlo do povědomí teprve tehdy, až se heretiky stávali nejen vědecky činní teologové následkem odchylek v učení, ale když se nejdříve tajný, pak zřejmý odpad od učení církve postihl celé skupiny věřících. Změnu postupu vůči herezi – od církevně teologického synodálního procesu k pronásledování a usmrcování heretiků „světským ramenem“ vyvolala změna samotné hereze, která se ze soukromého, teologicko-náboženského jevu stala jevem sociologickým.

Pro občany měst napadených herezí bylo zjištění, že mezi nimi dosud nepoznání žijí lidé, kteří už dávno v nitru odpadli od víry církve a drží se vlastních bludných náboženských nauk, stejným šokem, jako když se uvnitř města vyskytl dům napadený morem. Bylo to jako odhalení skupiny spiklenců, kteří připravují zákeřnou vzpouru. Víc než netolerantnost nebo nenávisť vedly k pronásledování kacířů strach z ohrožení společnosti, která instinktivně

Ztracená neděle

Je nedělní ráno. Patrik přijel do nedělního města. Ale kam se poděla neděle?

Nejde mu z mysli jedna věta, kterou se kdysi učil zpaměti: „Šest dní budeš pracovat a dělat svou práci. Ale sedmý den je den klidu, který je zasvěcen Hospodinu, tvému Bohu ...“ Kdepak je ten zvláštní den, který patří Bohu?

Všem, kteří se ho ptali, odpovídal Patrik: „Jsem na cestě. Hledám neděli.“ Stojí napsaná v kalendáři. „Ale ona nemá být jen v kalendáři. Ona má být tady. Má ji být vidět!“

Ulice ožily. Lidé si vyšli na procházku. Děti v pestrých šatičkách. Turisté fotografují a filmují. Prodávač ve žluté čepici nabízí nedělní vydání. Patrik si chtěl noviny koupit, ale když viděl titulky, rezignoval. Nemělo to s nedělí nic společného.

Všední den se od toho příliš neliší, pomyslel si. Přidal do kroku.

Kde je neděle? Snad v bytech? V autech? Na fotbalovém hřišti? Zatím se s nedělí neseťkal. Schyluje se k večeru.

Z okna krčmy, kde se hlučně baví mládež, je slyšet televizní

zprávy: ...překrásné nedělní počasí ... dopravní zácpy ... devět mrtvých na silnicích ...

Neděle, dar Boha lidem? Nebo už neděle vůbec není?

Příští den šel Patrik na úřad: oddělení ztrát a nálezů.

„Dobrý den, co si přejete?“

„Něco hledám.“

„A to jste ztratil, nebo vám to ukradli?“

„Asi obojí.“

„Vyplňte tento formulář!“

Jméno a adresa. Pod tím: ztracený předmět. Napsal tam:

„Neděle.“ Zvláštní znamení: „Den klidu. V kalendáři červeně.“

Přibližná cena: „K nezaplacení. Boží dar.“

Úředník vzal formulář, bez čtení jej orazítkoval: „Stavte se tak za týden!“

Patrik vyšel z úřadovny. Vpravo uviděl tabuli: »Policie«. Zkusí to tady.

„Dobrý den. Mohu zde oznámit, že se něco ztratilo?“

Policista vzal zelený formulář z přihrádky a zasunul jej do psacího stroje.

„Co se ztratilo nebo bylo ukradeno?“

„Neděle.“

cítila, že její duchovní základy jsou v nebezpečí. „Kacíři středověku byli anarchisty své doby“ (E. Michael).

Pozorování církevního historika Döllingera z r. 1861 o hlavních bludech oné doby (kathaři, albigenští a waldenští) to potvrzují: „Tyto gnostické sekty, kathaři a albigenští, kteří vlastně vyvolali tvrdé a neúprosné středověké zákonodárství vůči herezi a museli být potlačeni v krvavých válkách, napadali manželství, rodinu a vlastnictví. Kdyby byli zvítězili, znamenalo by to všeobecný rozvrat, úpadek zpět do barbarství a k pohanské bezuzdnosti. Každý

znalec dějin ví, že pro waldenské s jejich zásadami o přísaze a soudní pravomoci státu nebylo místa v tehdejší evropské společnosti.“

O tom nemůže být pochyb: kathaři byli ve své době revolucionáři, anarchisty, nihilisty, kriminálníky, kteří jako takoví ohrožovali stabilitu společenského pořádku. Křesťané a kathaři měli totiž velice rozdílný vztah ke světu. Kdo vidí svět jako úkol, který je mu uložen, bude se jej spolu s ostatními snažit ovládnout. Kdo naproti tomu se na svět dívá s nedůvěrou jako na stvořený od Zlého, ba zatracený, tomu se v důsled-

Písař oněměl. „Neptám se, kdy, ale co se ztratilo.“

„Ztratila se neděle. Přijel jsem do města, abych se podíval, co je to neděle. Nikde jsem ji nenašel. Vy jste ji zažil?“

„Ne. Včera jsem měl službu.“

„Chci ohlásit, že neděle již neexistuje.“

„Nedělejte vtipy. Včera byla neděle.“

„Pro mne ne, a ani pro vás ne.“

„Ale v kalendáři je přece »neděle«.“

„Ale když je v kalendáři neděle, tak by musela být neděle“, vysvětluje Patrik, „ale já jsem ji vůbec nezpovozoval. Něco není v pořádku.“

Policijní úředník se zatvářil vážně. Pak se usmál a řekl: „Sepíšeme protokol. Konečně jednou něco jiného než ukradená kola, auta a kabelky.“

Večer bylo překvapení; po zprávách se ozvalo: „Mimořádné policejní pátrání. Ztratila se neděle, dříve den všeobecného klidu a sváteční den křesťanů. Ztratila se od jisté doby v hlučce, provozu a v nudě lidí. Zvláštní znamení: ztracená byla původně míněna jako dar milého Pána Boha. Mohla dát lidem více štěstí, klidu a svobody.

ku toho musí jevit i moc císaře, jako pokračování, prodoužení svět utvářející moci ďábla, velice podezřelá.

Na druhé straně se zdá dokázané, že vnitřní distancování se kathařů od světa je nevedlo k revoluci, ale k pasivitě a pohrdání světem. Pasivní resistance však přesto na stát působila ničivě. Základy lidské společnosti se ocitly v nebezpečí odpíráním přísahy ve feudální společnosti založené na lenní přísaze, pohrdáním manželstvím a skoro vynucovanými masově páchanými quasi sebevraždami (tzv. endura: půst, který dovoľoval

Zprávy o pobytu ztracené »neděle« podávejte na nejbližší policejní stanici!“

Pan farář byl toho názoru, že policie to přehání. U něho se sešlo v kostele celkem na 300 věřících a ti měli neděli.

Jeden mladík zavolal: „Já mám v neděli dlouhou chvíli. Rodiče moc dlouho spí. Mohu si jen potichu pustit rádio.“ Jeden chlapec vyprávěl, že pro něho je neděle krásný den. V jejich rodině vždy střídavě navr-

„Vy jste budoucnost společnosti. Budete-li křesťany, bude společnost křesťanská. Jestliže ne, bude křesťanská velmi málo nebo vůbec ne. Všechno záleží na vás.“

Jan Pavel II. k mladým

ne jeden člen rodiny, co se bude dělat, a pak to všichni společně udělají. Jedno dítě ohlásilo, že chodí rádo na bohoslužby. Že tam slyší pěkné historky.

V novinách se objevil tučný titulek: Neděle se ztratila?

V úterý chtěl jeden novinář mluvit s Patrikem: „Proč jste vůbec ohlásil tu ztrátu?“

„Protože neděle je strašně vzácná, a když se ztratí něco vzácného, musí se to hledat, dokud se to nenajde. Doufám, že se neděle přece jen nakonec najde.“

Robert Tobler

překlad -Iš-

Proto to byla světská moc, nikoli církevní autorita, která jako první udeřila na kacíře. Ne příslušný biskup, ale král Robert Zbožný ve Francii dal r. 1022 v Orleansu upálit nejméně dvanáct kacířských kanovníků. Byli to dále příslušníci milánské šlechty, kteří kolem r. 1028 vlekli před hradem Monteforte kacířské příslušníky svého stavu na hranici, a jak je psáno v kronice Hermana z Reichenau, odsoudil císař Jindřich III. „se souhlasem všech“ kacíře z Goslaru k smrti provazem. Podobnou zprávu podává Guibert z Norgentu v kronice „De vita sua“ o kacířích ze Soissons v r. 1115. Když se koncil v Beauvais radil o jejich osudu,

Jan Pavel II. integrační osobnost mravní obrody světa

(Pokračování z minulého čísla)

3.

V encyklice „Slavorum apostolorum“ (Apoštolové Slovanů) z července 1985 hodnotí citlivě výchovný přínos soluňských bratří Cyrila a Metoděje, a to vést tehdejší slovanské národy k zachování své identity před vojenským a kulturním tlakem římsko-germánského impéria. Oba bratry hodnotí Jan Pavel II. nejen jako iniciátory integrace antické kultury řecké a byzantské, ba nazývá je „pionýry a vzory“ pro současnou nejen slovanskou, ale celoevropskou inkulturaci. Vidí v Cyrilu a Metodějovi jakýsi „duchovní most“ mezi východní a západní tradicí, která může dát státům podnět k překonání nejednoho napětí v Evropě a ve světě dnešní doby. Proto oběma Soluňanům právem náleží jme-

nování za „spolupatrony Evropy“, které jim jako papež udělil již v prosinci 1980. Stejně tak hodnotí knížete Václava jako prvního zakladatele české státnosti v 10. století.

4.

Jan Pavel II. je nazýván „papežem mladých“. Je to silné „fluidum“, které masově přitahuje mládež všude tam, kde se při svých cestách po světě objeví a kde s ní po 17 let svého pontifikátu prožívá neformální radostná setkání (např. Czenstochowa, Denver, Manila, Sv. Kopeček u Olomouce, Nitra apod.). Papež plně využil zejména Mezinárodního roku mládeže, který v roce 1985 vyhlásila Organizace spojených národů. Tehdy vydal apoštolský list mladíkům a děvčatům celého světa, ve kterém syntetizuje své učení o mládeži. Jeho pedagogickou fundovanost v této

otázce lze nalézt již v tom, že připisuje zvláštní důležitost období mladosti jako klíčovému období života každého člověka. Zdůrazňuje fakt, že prostřednictvím mládeže se každý z nás v určitém smyslu omlazuje. Mladost patří tedy do celku té cesty, kterou každý z nás svým životem prochází. Mladost je zvláštním dobrem všech, je dobrem veškerého lidství. V mládeži vidí papež nositelku naděje, která je vždy spjata s budoucností.

Jaké jsou dle něho charakteristické rysy dnešní mládeže:

- ┆ je kritická se schopností kvalitněji myslet, uvažovat a posuzovat;

- ┆ je náročná – požaduje čestnost, pravdivost, spravedlnost a důslednost (i když se v praxi stále ještě objevuje egoismus a určitá nedůslednost v naplňování uvedených ctností);

- ┆ je dychtivá po odpovědích na otázky objektivního poznání světa, událostí, hledání smyslu vlastního života a významu lidských dějin; touží mít jistotu a jasno o svém osudu a jednání;

- ┆ je dychtivá po ideálech, pro které chce žít, touží po odpovědnosti, morální kráse a radosti.

Jaké vidí papež přetrvávající rezervy a problémy u mládeže:

- ┆ určitá nestálost, která souvisí se urychlováním dějinných přeměn;

- ┆ určitá nedůvěra k jistotám, mající pramen ve školských přístupech ke vzdělávání a v prostředí předimenzovaného kritizování;

- ┆ určitá popudlivost a společenská neúměrnost tužeb, mající někdy svůj původ i v povýšení rozkoše na jediný životní cíl;

- ┆ pocit neschopnosti kontrolovat některé pochybné a neblahé důsledky pokroku;

- ┆ sklon k euforistickým vzpourám a únikům od životní reality.

K posílení potencionální odpovědné úlohy mladé generace zaujímá Jan Pavel II. toto stanovisko:

- ┆ pryč s egoismem, nespravedlností, rozkoší bez mravních zásad, zoufalstvím, nenávisť a násilím, nezodpovědností a průměrností;

- ┆ dát „zelenou“ účtě a důstojnosti, svobodě a právům jednotlivců, úsilí zvedat člověka k duchovnu a kulturnosti, spravedlnosti, lásce a míru, solidaritě s každým člověkem dobré vůle, vlastnímu domovu a povinnosti vytvářet lepší společnost;

- ┆ na příkladu starých, sociálně potřebných, zdravotně postižených se učit a přijímat tělesné a duševní bolesti, strasti a utrpení jako zkoušku či milost, přicházející z nadpřirozena.

To prokázal papež na vlastním osudu, kdy po atentátu v roce 1981 a několika dalších chirurgických zákrocích vydali lékaři římské kliniky jednoznačné svědectví o hospitalizovaném pacientovi, že na ně zapůsobil mimořádnou trpělivostí, klidem, ochotou spolupracovat se zdravotnickým personálem při podrobování se všem léčebným a ošetřovatelským procedurám. Díky papežově trpělivosti a silné vůli při jeho tělesné kondici probíhal každý rekonvalescentní proces velmi příznivě. Tento osobní příklad je významným podnětem při jeho komunikaci s nemocnými a zdravotně posti-

Muž modlitby:

Jan Pavel II. se nikdy neodloučí do růžence. V době, kdy se střídají návštěvníci v jeho pracovně, v těch dvou třech minutách bere do ruky růženec ke dvěma, třem Zdrávasům ...

Při všech cestách, zvláště letadlem, má u sebe stále svůj kufflík, ve kterém má breviář. Modlí se denní

modlitbu církve. Čas od času se podívá z okna, udělá znamení kříže, jímž žehná těm, kteří jsou dole, a pak opět pokračuje v modlitbě ...

Papež, který je schopen mlčet nejen zevně, ale i vnitřně. Je proto vždy schopen naslouchat druhému.

ženými. Učí se být vděčný za každou prokázanou zdravotní službu a za vzájemné lidské projevy spolucítění v situacích bolesti či nemoci. Je sám příkladem, jak učit takového člověka i gestu odpuštění těm, kteří mu vědomě či nešťastnou náhodou ohrozili zdraví či život.

5.

Rozvážnost Jana Pavla II. se vyplatila i tehdy, když ho vatikánský tiskový orgán požádal o bezprostřední rozhovor u příležitosti 75. narozenin. Odmítl, a nabídl místo toho zakrátko nato svou knihu „Překročit práh naděje“. V ní jako by se zrcadlilo resumé jeho filozofických myšlenek, které se opírají o nabídku teologicko-filozofického univerzalizmu středověkého filozofa Tomáše Akvinského: věda a víra jsou jakýmsi spojitými nádobami, stavěnými na zásadě, že křesťan věří, aby rozuměl, a že je současně povolán rozumět, aby věřil. Tento filozoficko-výchovný proces vyúsťuje u Jana Pavla II. do závěru, že nadpřirozeno existuje a že tato verifikovaná pravda je platná, ba se dle něho zintenzivňuje nejen dnes, ale i potencionálně. Jakási vnější nevyrovnanost, typická pro soudobé lidstvo, souvisí dle Jana Pavla II. s hlubší nevyrovnaností, která tkví v srdci člověka, v jeho nitru, kde se střetává s řadou rozličných faktorů. Např. člověk – jako stvořená bytost – na jedné straně zakouší, že je omezován. Na straně druhé však cítí, že je neomezený ve svých tužbách a že je povolán zde žít a pracovat pro vyšší život. Je nucen neustále volit mezi mnohými věcmi, které ho přitahují, a některých se musí zase zřeknout. Člověk je tedy tvorem, který často dělá, co nechce, a co by chtěl činit, nedělá. Roste neustále počet těch, kteří si např. kladou otázky o smyslu lidské zloby, smrti či posmrtném životě, tedy problémy přetrváva-

jí nezávisle na jakémkoliv pokroku.

Papež ve zmíněné knize prokazuje určitý soudobý ústup od pozitivistické smyslové zkušenosti, která není dle něho schopná dát fundovanou odpověď o životě. Je přesvědčen, že dnešní člověk znovu objevuje určité „posvátno“, i když ho neumí ještě přesněji definovat. Autor knihy je přesvědčen, že je člověk dnes již schopen poznávat nadsmyslové mimožkusebnostní pravdy – lidské, morální, kulturní, náboženské a další. Je dále přesvědčen, že dnes prožíváme určitý proces návratu k filozofii bytí prostřednictvím integrální antropologie. Z toho vyplývá, jak to v knize formuluje, že víra vyrůstá zásadně ze soužití „Já“ jako celého lidského života ve společenství v běžném rozměru s věčným transcendentálním „Ty“. To je jeden z nosných filozofických cílů Jana Pavla II. přivést k němu, nejen věřící, ale všechny lidi dobré vůle.

6.

Papežovo spojení citlivé uvážlivosti s nevidanou operativní dynamikou uvádění evangelizace a ekumenismu do života formuluje při své návštěvě Katánie v listopadu 1994 slovy: „... Tato doba není vhodná na nečinné vyčkávání, na neustálou průměrnost. Dnes není místa pro zbabělost a lhostejnost. To by nebyly znaky moudrosti, rozvahy, ale trestuhodné nedbalosti ...“ Tento výchovný princip pak Jan Pavel II. rozpracovává ve svých nejnovějších písemných dokumentech – v encyklikách „Evangelium vitae“ (Evangelium života), „Ut unum sint“ (Abychom jedno byli) a v prognostickém apoštolském listě „Tertio millennio adveniente“ (V očekávání roku 2000). Tyto spolu s některými převratnými činy během jeho 17letého pontifikátu verifikují širokospektrální podíl Jana Pavla II. na mravní obrodě společnosti.

Svatý Kopeček, setkání s mladými, květen 1995

Jan Pavel II. k mladým:

„Už teď máte odpovědnost. Už teď musíte vzít svůj život do svých rukou a inteligentně jej vést.“

* * *

„Vy jste tvář mladé církve. Její krása závisí od vaší krásy. Světlo této tváře závisí na vašem světě. Vy jste mladá tvář církve.“

* * *

„Potřebuji vás pro dobrodružství nové evangelizace. Počítám s vámi a důvěřuji vám.“

Literatura:

Bosco, T. – Pauliny, A.: Ťažká cesta životem, Šaštín 1995
Hrušovský, D.: Lůžko bolesti přeměnil na katedru, Bratislava 1995
Jakubík, A.: Pápež mladých, Bratislava 1995
Jan Pavel II.: Encykliky
Slavorum apostolici (Apoštolové Slovanů), Řím 1985
Sollicitudo rei socialis (Péče o sociální otázky), Řím 1987
Evangelium vitae (Evangelium života) Řím 1994
Ut unum sint (Abychom jedno byli), Řím 1995

Apoštolské listy

Egrediae virtutis (týká se prohlášení Cyrila a Metoděje za „spolupatrony Evropy“), Řím 1980
Mladíkům a děvčatům celého světa, Řím 1985
Tertio millennio adveniente (V očekávání roku 2000), Řím 1994
Studie:
Překročit práh naděje, Řím 1994
Jawień, Andrzej: Profily, Varšava 1950, 1966, Řím 1979
Svideroschi, Ginafranco: Brief an einen jüdischen Freund, Styria Graz, Köln, Wien 1993
Telec, J: Súhrnný článok o osobnosti Jána Pavla II., Šaštín 1995

Biskup Eugen Bossilkov

– mučedník Kristův a ctitel Mariin (1900–1952)

2. Život a mučednictví

Eugena Bossilkova

(Pokračování z minulého čísla)

Po návratu v r. 1932 jej biskup jmenoval svým sekretářem, brzy nato, v r. 1934, na Bossilkovovo přání farářem v Bardarski-Geran, v obci založené banátskými pauliciánskými katolíky v dunajské rovině. Tady vystavěl Bossilkov nový kostel, založil obecní dům, posílil katechezi a zintenzivnil práci s mládeží, kterou sám vyučoval náboženství. P. Ivan Sofranov, pozdější vicepostulátor procesu blahověčení, píše o této době: „Vzpomínám na našeho mladého faráře patera Eugena také jako na sportovce. Hrál s námi mladými, chodil na lov oblečený jako ostatní lovci, jezdil na těžkém motocyklu nebo v autě, hrál šachy a tabla a miloval hudbu; hrál dobře na varhany a měl krásný tenorový hlas. Ale jako na fotbalistu na něho nebyla dobrá podívaná! Když jsme hráli na hřišti, měli jsme jakž takž požadovaný dres, ale on jako kněz musel svléci pro tuto věc velmi nepohodlnou a směšnou sutanu a hrát v dlouhých kalhotách. Když k tomuto, do té doby »neslýchanému« sportov-

skou kartou fotbalového klubu skrýval moderní apoštol víry, který daleko předčil své spolu-bratry, kteří se raději vyhýbali potížím a rizikům moderní doby... Bossilkov mohl říci s Pavlem: „Stal jsem se fotbalistou s fotbalisty a lovcem s lovci, abych je získal pro Boží království!“

Bossilkov byl vynikajícím kazatelem, známým daleko za hranicemi diecéze. Jako jeden z prvních katolických duchovních si získal důvěru pravoslavných a mohl upevnit kontakty s intelektuálními kruhy i s vládními úřady. Celé Bulharsko mu pozorně naslouchalo, když u příležitosti 250. výročí povstání v Čiprovci proti turecké nadvládě pronesl v Sofii plamennou řeč, kterou další den otiskly všechny noviny. Za druhé světové války dokázal zachránit život tisícům Židů. 9. září 1944 obsadil Bulharsko Sovětský svaz a začal systematický teror, který stál život více než 130.000 lidí.

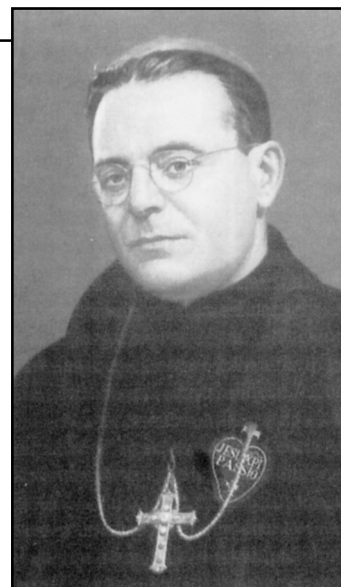
Když po skončení války zemřel biskup Damian Theelen, byl Bossilkov jmenován jeho nástupcem a 7. října 1944 byl v katedrále v Russe vysvěcen na biskupa. Za své heslo si zvolil: „Justitia et caritate“ (spravedlností a láskou). Při hostině komunistický starosta jako přípitek provokativně řekl: „Teď, když máme svého bulharského biskupa, je nejvyšší čas, abychom se osvobodili od zahraničních misionářů.“ Několik těchto misionářů bylo přítomných. Bossilkov pomalu a klidně vstal a pevně odpověděl: „Pane starosto, jestli dnes představuji něco, čeho si vážíte, pak musím říci, že za to vděčím zahraničním kněžím, a nebylo by

správné a spravedlivé, kdybych to přede všemi nepřiznal.“

Do té doby byla katolická církev v Bulharsku v plném rozkvětu. Co do počtu, bylo katolíků sice málo: diecéze Nikopol měla 25.000 věřících, apoštolský vikariát Sofia-Plovdiv asi 30.000; kromě toho existoval apoštolský eparchát se 10.000 věřících byzantského ritu spojených s Římem. Ale měli kněze, řeholníky a řeholnice různých kongregací, uznávaný týdeník „Istina“ (Pravda), který četli i pravoslavní, velké nemocnice, sanatorium pro léčbu TBC, gymnázia, sirotčince, dětské domovy a dva kněžské semináře.

Prvním Bossilkovovým rozhodnutím jako biskupa bylo uspořádat ve všech farnostech lidové misie, protože komunisté už začali s ateistickou kampaní v celé zemi. Tlak na katolickou církev začal současně s uchopením moci komunisty. Přesto ještě v r. 1948, ke svému překvapení, dostal Bossilkov povolení cestovat do zahraničí. V Římě jej 17. září přijal papež Pius XII., jemuž vylíčil dramatickou situaci v zemi. Papež ho povzbudil, aby vytrval v hájení víry až do konce. V Holandsku a v Belgii mu radili přátelé, a dokonce i spoluhráčové a řádoví představení, aby se nevracel do Bulharska, pokud tam trvá životu nebezpečná situace. Všem bez váhání odpověděl: „Musím být se svým stádem a spolu s ním trpět“.

V předvečer svého návratu do Bulharska přednášel spoluhráčům v klášteře Otců pasionistů v Římě. Na konci řekl, s lehkým vzrušením v hlase, jako parafrázi Kristových slov: „Od nynějška už mě neuvídí-

Biskup Eugen Bossilkov byl zastřelen 11. listopadu 1952 ve 23.30 hod. popravčím kmandem lidové milice.

te...“ 19. února 1949 napsal: „Jestli se k něčemu hodím, dokud žiji, pak doufám, že budu ještě užitečnější, když budu trpět ve věrnosti Kristu, církvi a papeži.“

Po Bossilkovově návratu byl v Bulharsku 26. února 1949 schválen zákon o náboženských vyznáních. Tento zákon všechny církve podřizoval kontrole režimu. Pravoslavné církvi se dostalo některých privilegií, aby mohla být později použita pro propagační účely. Zároveň byla katolická církev likvidována jako právnícká osoba. Její jmění bylo zabaveno: společenské domy, nemocnice, školy, semináře atd. Byla zakázána veškerá činnost řádů, kongregací a misii, které mají sídla v zahraničí, a také spojení s nimi. Tři katoličtí biskupové, Ivan Romanov v Plovdivu, unionistický Kiril Kurte v Sofii a Eugen Bossilkov v Nikopoli odmítli uznat nespravedlivý zákon. Teď se rozpoutala nenávisť komunistů proti katolické církvi. Ještě téhož roku byl ze Sofie vykázán apoštolský vyslanec Francesco Galoni, v dalším roce zatčení četní kněží. Byly vedeny stalinské monstrproce-

„Nebojte se stát se svatými. Svatí nestojí na podstavci. Svatí jsou Boží přátelé, kteří vzali Pána a život vážně.“

Jan Pavel II. k mladým

nímu oblečení přidáme ještě bílý límeček světského kléru, kterým se odlišoval od mnichů, pak si můžeme představit, jakou kritiku musel pak strpět od svých kolegů pasionistů, kteří se nemohli smířit s takovými „světskými“ obměnami přísné mnišské řehole... Z jeho dopisů a dalších svědeckých výpovědí je zřejmé, že se za malou člen-

sy, nejvíc v r. 1952. 14. února stál před soudem Pater Gjulov, zakladatel katolických novin „Istina“, úplně zdeptaný a zničený po dvou letech trýznění a neustálých výslechů. Dostal 14 let vězení za „špionáž pro Vatikán a další imperialistické mocnosti“. V květnu následoval proces proti Pateru Pustovovi, faráři kostela sv. Josefa v Sofii. Byl odsouzen na 20 let. Biskup Bossilkov byl už připraven na všechno. Když protikatolická propaganda nejvíc běsnila, zavedl ve své diecézi den modliteb za papeže, aby Sv. otci dokázal svou věrnost. 16. července byl i on zatčen, s ním dalších 30 kněží a několik zvláště aktivních katolických laiků, stejně jako spisovatel Dragov, který předtím zveřejnil články proti marxistické ideologii. Po dva měsíce se je snažili donutit, aby podepsali své odsouzení jako „špioni“ a „spiklenci“ proti „lidové moci“ a podrobovali je proto satanskému mučení, jak je nazval sám biskup, když se jednou spoutaný na rukou i na nohou směl setkat se svými příbuznými v čekárně sofijského vězení.

29. září se konal proces s biskupem Bossilkovem, 26 dalšími kněžími, jednou řádovou sestrou, dvěma redaktory církevních novin „Istina“ a deseti pravoslavnými „komplici“. Biskup byl tak vyhublý, že ho příbuzní v soudní síni sotva poznali. Proces trval celý týden. Obviněným byla potupným způsobem předhazována špionáž a držení zbraní. Jen jeden z 26 kněží se zhroutil, vykonal „sebekritiku“ a „přiznal se“. Na základě tohoto „doznání“ byl uvězněn i biskup Romanov z Plovdivu. O tři měsíce později zemřel jako 74letý ve vězení. Rozsudek „lidového tribunálu“ vynesený nad „škůdci lidu“ biskupem Bossilkovem a třemi dalšími kněžími zněl: „Trest smrti zastřelením a konfiskace majetku“, další obžalo-

vaní dostali tresty od deseti do dvaceti let. Marně protestovali katolíci, především papež Pius XII. a politické osobnosti jako Adenauer a Truman, proti tomuto barbarskému rozsudku a porušení základních lidských práv. S odvoláním na rakouskou tiskovou agenturu oznámily západoevropské noviny 6. října, že Bossilkov byl 5. října popraven – ovšem s jistou pochybností, protože bulharský tisk mlčel. Z tohoto důvodu byl Bossilkov ještě dalších 23 let uváděn v papežské ročence s poznámkou: „Pro víru odsouzen k smrti – o jeho dalším osudu není nic známo.“

Když byl v r. 1975 bulharský stranický šéf Živkov přijat ve Vatikáně papežem Pavlem VI. a papež se zeptal na biskupa Bossilkova, tvrdil Živkov, že Bossilkov zemřel ve vězení už před popravou na zápal plic. Nejdůležitější svědkyní Bossilkovova mučednictví je jeho neteř, řádová sestra Gabriela Bossilkova. Líčí poslední setkání Mons. Bossilkova s příbuznými po vynesení rozsudku smrti: Už když ho přivedli do sálu, vedli ho dva dozorcí, jednu ruku řetězem připoutanou k noze, propukli všichni v pláč. Byl bledý, na kost vyhublý a skoro k nepoznání po dlouhé a těžké fyzické a morální trýzni. Až po několika minutách se vzpamatovali. Energicky odmítl návrh svých příbuzných, aby přece jen požádal o milost, a řekl: „Už teď jsem zahrnován milostí Boží.“ O několik dní později, když se sestra Gabriela dověděla, že Mons. Bossilkov už není ve vězení, šla k řediteli věznice, který jí ukázal seznam popravených a v něm též jméno jejího strýce a datum popravu: 11. listopadu 1952. Když Gabriela prosila, aby jí přece ukázali hrob, dostalo se jí odpovědi: „Taková chátra si nezaslouží hrob.“

Po změně poměrů, v r. 1992, uveřejnil „Agabar“, bulletin bulharského katolického církevního archivu v Římě, že se k nim dostal protokol o popravě s podpisy prokurátora, velitele věznice a vězeňského lékaře. Podle něho byl Bossilkov 11. listopadu 1952 ve 23,30 hod. zastřelen popravčím komandem lidové milice. Do té doby byla jediným ořesným svědectvím Bossilkovova mučednictví zakrvácená košile, kterou nosil ve vězení. Příbuzní, přátelé a ctitelé biskupa si rozdělili mezi sebou části košile a zbytek byl ještě za komunistického režimu, nikoli bez nebezpečí, poslán do Říma.

27. října 1985 byl v italské diecézi Urbana zahájen proces blahořečení a – po průtazích z politických důvodů – mezitím úspěšně uzavřen. Propositio je vyhotoveno, příslušné kolegium kardinálů se též vyslovilo kladně, teď se jen čeká na definitivní rozhodnutí Sv. Otce o blahořečení prvního bulharského mučedníka nové doby. Bossilkovovi ctitelé doufají, že to bude brzy, i přes všechny církevně-politické překážky (bulharská pravoslavná církev není této věci moc nakloněna), aby se splnila slova biskupa Bossilkova: „Stopy naší krve jsou zárukou skvělé budoucnosti naší misie v Bulharsku.“ Věřící na Západě i na Východě se modlí se vzpomínkou na Mons. Bossilkova:

**„Pane Ježíši Kriste,
který jsi zemřel na kříži,
abys zachránil všechny lidi,
prosíme tě na přimluvu
tvého služebníka Eugena
Bossilkova, který o tobě
vydal svědectví svou krví:
rozmož naši víru, dej sílu
všem pro tvé jméno
pronásledovaným
a dej, ať nepřátelé tvého kříže
poznají svou zaslepenost,
abychom my všichni, děti
téhož nebeského Otce,
dosáhli života a štěstí**

bez konce.

Amen.“

Nic není tak nesmiřitelného s podstatou křesťana jako snaha dělat křesťanství stále pohodlnější. Nic není tak neslučitelného s jeho službou, která je v podstatě „vojenskou službou“, jako když vede pohodlný pozemský život.

Tvůj Pán se nechal ukřižovat, a ty hledáš pohodlí? Tvůj Pán byl přibit na kříž, a ty vedeš rozmařilý život? To má být správné chování bojovníka v duchovním boji? Proto píše sv. Pavel: Mnozí, o kterých jsem vám často mluvil, a nyní to říkám v pláči, žijí jako nepřátelé Kristova kříže.

Jsou křesťané, jejichž křesťanství je pokrytectvím. Žijí stále v pohodlí a rozmařilosti. To ale odporuje kříži. Kříž znamená stát v boji. Naše tužby se proto nemají obracet k tomu, abychom vedli co nejpříjemnější, co nejpohodlnější život. I když pohodlní křesťané tvrdí že náleží ke Kristu, jejich způsob života ukazuje, že jsou nepřáteli kříže. Kdyby milovali kříž, museli by to osvědčovat svým životem. Následuj Ježíše. Chovej se jako Pavel: „Svět je pro mne ukřižován a já jsem ukřižován pro svět.“ Jestliže svého Pána skutečně miluješ, pak s ním také zemř.

Nauč se, jakou sílu má kříž, kolik dobra způsobil a dále působí, jak velice je zárukou pravého a věčného života. V kříži se všechno dokonává. ... Nespokoj se s tím, že děláš znamení kříže, ale také snášej utrpení kříže! Kristus říká: „Kdo nevezme na sebe svůj kříž a nenásleduje mne, nemůže být mým učedníkem.“

Byla by to úplná zrada křesťanství, kdyby někdo miloval jen své tělo a pozemský život, myslel jen na pozemskou bezpečnost a zajišťoval si jen pozemské požitky.

Z křesťanského hlediska jsou takoví lidé politováníhodní. To bude zřejmé teprve při posledním soudu.

Novináři a církev

Novináři nejsou ani andělé, ani ďáblové, nýbrž lidé s dobrými a špatnými vlastnostmi, někteří sympatizují s církví, jiní ji radikálně odmítají a před některými si musí dát člověk dobrý pozor, protože jsou i takoví, kteří jak farizeové z dob Kristových vědomě chtěli „polapit v řeči“.

Zpravidla to není zástupce církve, který si určuje blíže podmínky svého vystoupení v médiích, ale někdo jiný. Církevnímu představiteli se nemůže přihodit nic lepšího, než že mu zástupce sdělovacích prostředků je nakloněn a nabídne mu pomoc.

Ale zpravidla to má negativní důsledky, jestliže odborník z massmédií je církvi nepřátelský, a to se nyní stává více než často. V nejhorším případě je nutno se obávat, že režisér připraví církevnímu představiteli totéž, co chystali farizeové pro Ježíše: léčku.

Abychom učinili spravedlnosti zadost, musíme dodat, že ne vždy se tak děje záměrně, ale často režisér, jelikož sám je vystaven tlaku nebo má problémy s náboženským obsahem, přiřadí pořadu takovou formu prezentace, která už ze své podstaty nemůže dopadnout dobře. Proto se církevní představitel opravdu musí mít na pozoru.

Někteří novináři se neptají proto, aby se něco dověděli, ale aby

a jehož názory veřejnost respektuje, i když v této otázce jsou jak „konzervativní“, tak „liberální“ biskupové zajedno. Otázku je třeba položit právě tomu „konzervativnímu“.

Důvod je tento: většina je toho názoru, že potrat je legitimní, a ten, kdo tvrdí něco jiného, je bezcitný člověk, který nemá žádné pochopení pro ženy vůbec, a pro ženy v nouzi obzvláště. To ale odpovídá přesně tomu obrazu, který je třeba vytvořit o konzervativních kruzích v církvi, a tady je příležitost opět si to potvrdit, abychom je, až bude třeba, mohli definitivně odmítnout.

Církevního představitel lze velmi snadno zostudit otázkami z oblasti sexuální morálky. Tak je možno nejsnáze vyvolat u posluchačů dojem, že to, čím se církev především zabývá, a to především církev těch „celibátníků“, jsou hlavní orgány lidského těla.

Samozřejmě že nikdo neřekne: Novinář XY se už po stodesáté ptá na sexuální morálku. Posluchač se spíše dovídá, že biskup NN už zase „odsuzuje“ předmanželský pohlavní styk. Závěr: ti představitelé církve se ničím jiným nezabývají, je takřka nabíledni.

Jinými slovy: Existují otázky, které nesměňují k věcné podstatě, ale vyplývají ze zlého záměru. Na takové otázky by měl odpovídat jen ten, kdo dokáže navodit takový zvrát, že protivník oněmí, jak tomu bylo při diskuzích Ježíše s jeho nepřáteli.

Všichni ostatní by se jim měli vyhnout, buďto mlčením, nebo poukazem na literární prameny, ve kterých ten, kdo má skutečný zájem o problém, může najít příslušnou odpověď. Ostatně nikdo se neptá ministra školství, kolik je pětkrát pět, ani profesionálního tenisty na základní pravidla jeho sportu.

Ve smyslu toho, co bylo řečeno, si představitel církve může vyhradit, že se k určitým bodům nebude vyjadřovat. Nicméně pokud mu jeho partner není příznivě nakloněn, měl by se mít vždy na pozoru. Při zcela jednoduché strategii toho druhého může snadno zapomenout na své dobré předsevzetí.

Ten, kdo klade otázky, začne zeširoka hovořit o nějakém příbuzném tématu, jako by to byl hlavní předmět jeho zájmu. Zatažen do takového rozhovoru a zaměstnán odpověďmi na otázky zapomene dotazovaný na hrozící nebezpečí. Stane se bezstarostný, jeho bdělost opadá, zvláště když jeho partner je zdvořilý a naoko přátelský.

A pak si najednou jakoby mimochodem přijde háklivá otázka... Dotazovaný se snaží svou odpověď nějak uzavřít a je přesvědčen, že všechna hlediska náležitě zodpověděl.

Při tom však přehlédl dva faktory: předně pracovník médií musí dbát na největší možnou stručnost, a proto i bez zlé vůle musí vybírat, co zveřejní a co škrtně. Můžeme

řící, že už z prosté rutiny musí často opustit souvislost, jinak to prostě nejde. Bylo by nespravedlivé kvůli takovému střihu jej obviňovat ze záměrného manipulování obsahem.

Dále je novinář už z profese tažen k tomu, aby pracoval především s tím, co je svým způsobem drsné a originální, a to je právě něco, o co zástupci církve vůbec nešlo.

Nejhorší je to ovšem v případě, když jde o skutečný záměr zostudit církev. Protože pak jsou souvislosti záměrně vynechány a věta se může dostat do zcela nového kontextu.

Proti takové možnosti být zkaričovaný je jen jediný prostředek: zachovat dostatečnou bdělost až do konce. Jde-li o tištěnou záležitost, vyhradit si možnost korektury ještě před zveřejněním. To samozřejmě závisí od fair play novinářů. Je dobře zvážit, komu je možno důvěřovat.

Když pracovníci médií chtějí napadnout určitá stanoviska, mohou sáhnout k velmi účinnému prostředku, jak nabourat nežádoucí „poselství“ církevního představitel-

Nikdy se tolik nemluvilo a nepsal o etice jako dnes ale nikdy se na ni tak málo nedbalo, jako právě nyní.

mohli osočovat. Proto se některé otázky kladou pouze těm představitelům církve, kteří mají být postaveni do špatného světla.

Funguje to asi takto: i nábožensky nepřilíš vzdělaný novinář ví, že církev pokládá potrat i v případě, že jde o následek znásilnění, za vážné porušení pátého přikázání. Pokud by měl tento novinář pochybnosti, mohl by snadno nahlédnout do Katechismu katolické církve.

Ale on se raději zeptá. Nezeptá se ovšem toho církevního představitel, který má pozitivní „image“

Klesající úroveň

Statistiky ukazují, že na světě vychází na 300 tis. deníků a vysílá 30 tis. rozhlasových a tři tisíc televizních stanic...

K tomu každým dnem přibývají další. Denně ovšem některé podlehnou v konkurenčním boji. Existuje něco jako potlačovací soutěž: silnější potlačuje slabšího. Média žijí ve světě trhu, a musí se proto prosadit.

Žádnému z oněch tří druhů médií nebyla nařizována určitá intelektuální úroveň, i když se říká, že tištěná média mají sama o sobě lepší úroveň a televize je ze své podstaty šunt. Objevují se jak programy o vysoké úrovni, tak spíše triviální produkty ve všech třech oblastech.

Tisk stále vzkvétá, a to navzdory předpovědím z období před 30 lety, že jej televize po-

tlačí. I rozhlas prožívá svůj boom. Ani on nepadl za oběť televizi, jak se tvrdilo před 20 lety. Dokonce se hovoří o jeho renezanci.

Zdá se, že televize v klasické formě dosáhla vrcholu svého vývoje. Přizpůsobila se podmínkám nové digitalizace. Také rozhlas se digitalizuje. Dobré VKV-rádio má být nahrazeno před koncem století digitálním DAB systémem. Alespoň si to přeje průmysl, který potřebuje nové impulzy, aby mohl využít svou kapacitu.

Nový systém otevírá možnosti většímu počtu programů a nabízí i v autě příjem v kvalitě CD. Budoucnost ukáže, zda se tato očekávání skutečně vyplní. Nicméně se dnes realizuje všechno, co je technicky prove-

le. Postarají se, aby se mu odporovalo.

Lidé jako Leonardo Boff, Hans Küng nebo Eugen Drewermann mohou v médiích hovořit, jak dlouho chtějí, aniž by je někdo rušil svými otázkami, a už vůbec ne něčím protichůdným ... Oni si také mohou sami zvolit téma svého vystoupení a mohou při tom propagovat a vynášet své vlastní knihy.

Jestliže však někdo chce předložit pohled církve, který zástupci médií pokládají za falešný a nebezpečný, nenechají jej mluvit samotného. Ve jménu pluralismu k němu postaví nějakou rušičku, to znamená jednoho nebo hned několik protivníků.

Zvláště dobře se pro to hodí osoby, které měly ve svém životě nějaký konflikt s církví, a které mají proto narušený náhled na všechno, co vychází z církve. S velkou pravděpodobností dojde k osobním útokům a k nevěcné argumentaci ... Zatímco představitel církve je plně zaměstnán tím, že se snaží odporovat některým heslům nebo je uvádět na správnou míru, nedo-

stane se vůbec k tomu, aby celou záležitost věcně objasnil.

Jiná velmi rozšířená metoda, jak postavit církevního představitel do špatného světla, spočívá ve stylu vedení diskuze, při kterém se téma ustavičně záměrně mění. Neoblíbený představitel církve je postaven do situace (prý ve jménu kritického myšlení), kdy má plné ruce práce, aby uhájil vlastní kůži. Sotva odvrátí jeden argument, už je tady nový útok, a protivník mu vůbec nedopřeje čas, aby svou myšlenku dovedl do konce. Je honěn od křížových výprav přes inkvizici ke všemu možnému zlu na této planetě, jímž je vždy vinna obzvláště církev.

Zbývá tu jedna útěcha: rozovor je skupinově dynamický proces, jehož průběh lze ovlivnit, ale nikoliv předem určit. Především však to, co nakonec utkví posluchačům v paměti, není totožné s protokolem toho, co bylo řečeno. Lidé na ulici, případně doma před televizorem si pamatují několik minut přednesené argumenty, několik hodin, maximálně den si pamatují téma, o kterém byla řeč. Co zů-

stane trvalé, je celkový dojem. Lidé zapomenou mnoho jednotlivostí, ale zapamatují si, jestli se jim ten či onen líbil v tom, jak hájil svou záležitost.

Svědkové jsou silnější než sofisté. Méně než paměť jako místo vzpomínky tu přichází v úvahu srdce, podobně jak O několikrát čteme v Novém zákoně o Marii, že *uchovávala zážitky ve svém srdci*.

To, co církevní představitel vlastně chtěl říct, zůstane více méně nepoznáno, zatímco u posluchače, i když měl k němu sympatie, z toho množství výtek se vždy nějaká uchyť. ¹

překlad -lš-

ditelné, aniž by se hledělo na to, zda je to společensky žádoucí.

Vedle obvyklých rozhlasových programů nabízí DAB-systém mnoho dalších možností: přenos textů, obrazů, grafickou prezentací dat. Odpovídající přijímače budou vybaveny malou obrazovkou, na níž bude možno sledovat povětrnostní mapy, dopravní situace, burzovní zprávy i reklamní šoty. Bude možno nabízet i jízdní řády, programy kulturních zařízení, ubytovací kapacity a podobně.

VKV rozhlas bude vedle svého nového konkurenta pracovat ještě několik let, případně desetiletí. Jak rychle lze zaměnit jeden systém nosiče jiným, ukazuje zavedení kompaktních disků – CD. Kdo si dnes ještě kupuje černé gramodesky?

Rozhlas je v průmyslových zemích dnes s velkým náskokem nejpoužívanější médium.

Kolem 80 % populace starší 10 let poslouchá denně rádio v průměru kolem tří hodin. Televizi sleduje 70 % v průměru 1,75 hodiny. Rovněž 70 % bere denně do ruky noviny, jimž se věnuje průměrně 20 minut.

Co nabízejí tyto statisíce sdělovacích prostředků? V této otázce tkví podstatný problém, totiž smysl podnikání v této oblasti.

Soukromá média jsou zaměřena na ekonomický zisk. Proto se musí programy řídit podle přání trhu. Obsahová kritéria diktuje tudíž masový vkus, případně nevkus. Triviální produkty nejsou proto triviální, že by v těchto médiích byli zaměstnáni tvůrci, kteří nejsou schopni nic lepšího vytvořit, právě naopak, jsou to zpravidla ti nejlepší odborníci. Důvod je v tom, že s triviálními programy se dělají nejlepší obchody.

Útoky na veřejně-právní monopoly se v Evropě vedly na základě nejrůznějších ideologií. Nikde však se nedosáhlo oněch zlatých časů, které tito ideologové slibovali. Především nebylo dosaženo plurality mínění a programů ani lepší kvality v důsledku konkurence. To všechno se konzumentům slibovalo, ale nesplnilo. Právě naopak. Místo programové různosti nastoupila monotónní podobnost, místo kvality nivelizace. A kde je ona slibovaná pluralita názorů? Snad v Talk- a Game-Shows?

Stejně samozřejmé jako to, že žijeme v záplavě informací šířených moderními sdělovacími prostředky, měla by být také samozřejmá důsledná a soustavná výchova k jejich sledování a využívání. Nikdo nezbaví křesťana odpovědnosti za to, čemu dává vstupovat do své obrazotvornosti, do své duše a do svého srdce. ¹

□ Sympozium o Dr. Antonínu Šuránkovi

Dne 5. července 1996 uplyne 70 let od kněžského svěcení P. Antonína Šuránka, kněze a vychovatele kněží. Byl vysvěcen 9. 7. 1926 v Olomouci, spirituálem kněžského semináře v Olomouci byl v letech 1929–1948 a 1968–1970.

Arcibiskupský kněžský seminář v Olomouci pořádá sympozium o této charakterní kněžské osobnosti v úterý 21. května v sále přístavby v nádvoří semináře (Žerotínovo nám. 2). Záštitu nad sympoziem převzali arcibiskup Jan Graubner a Mons. Milan Kouba, rektor semináře. Seminář je připraven pro kněze, bohoslovce, řeholníky a řeholnice.

Časově i místně oddělenou součástí sympozia bude odhalení pamětní desky P. Šuránkovi v kapli sv. Antonína na Blatnické hoře v neděli 16. června při mši sv. v 10.15 hodin.

Obměna tohoto sympozia pro širší veřejnost proběhne 23. a 24. srpna v Ostrožské Lhotě, okres Uherské Hradiště. V neděli 25. srpna se bude na kopci sv. Antonína v Blatnici konat obvyklá děkonná pouť.

Program druhého sympozia a přihlášky obdržíte na adrese: Centrum laických aktivit, Biskupské nám. 2, 771 01 Olomouc. Přihlášku na druhé sympozium je nutno podat do 31. května.

□ Biskupové žádají politiku ve prospěch rodin

Bratislava: Slovenští biskupové vyslovili obavy ze značného snížení porodnosti a z velkého počtu umělých potratů. Žádají proto důslednou politiku ve prospěch rodin. Ta je předpokladem pro dlouhodobou ekonomickou prosperitu. Tyto požadavky obsahuje závěrečná zpráva ze zasedání Biskupské konference Slovenska.

Text poukazuje na postupný rozpad tradičních hodnot, který se projevuje i v ekonomice. Společnost doplácí na zvýšenou kriminalitu, rozbitá manželství,

drogy a AIDS. Biskupové poukazují na souvislost mezi náhodnými sexuálními vztahy, konzumem drog, AIDSem a jinými nemocemi. Porodnost dramaticky klesá. S tím souvisí státní slovenského obyvatelstva.

Biskupové mají v úmyslu zřídit na diecézní a famí úrovni manželské poradny. Od r. 1990 bylo zatím otevřeno celkem 134 katolických škol, které jsou sdruženy do Svazu slovenských katolických škol. Prezident Svazu bude automaticky členem školské komise Slovenské biskupské konference. Biskupové se zabývali iniciativami, které by umožnily další vzdělávání katolických novinářů. K produkci dobrých náboženských programů v rozhlase a televizi je třeba profesionálně zdatných redaktorů.

□ Biskupové o nové evangelizaci

Ve dnech 29. a 30. dubna se konalo přípravné setkání biskupů střední a východní Evropy, které se zabývalo novými cestami evangelizace v dnešní pluralistické společnosti.

V čele české delegace stál kardinál Miloslav Vlk. Dalšími členy byli olomoucký světitel biskup Josef Hrdlička, předseda Rady vyšších řeholních představených Dominik Duka, generální sekretář ČBK Mons. Karel Simandl, sekretář prezidenta Rady evropských biskupských konferencí Mons. Tadeusz Fitych a P. Aleš Opatrný z pražského arcibiskupství.

Podobná regionální setkání probíhala také v Paříži, Římě, Bonnu, Budapešti a Londýně.

9. sympozium evropských biskupů se bude konat v Římě ve dnech 23. až 27. října 1996 na téma „Náboženství jako soukromá záležitost a jako věc veřejná – církev v pluralistické společnosti“.

□ Zemřela manželka Václava Renče

Dne 14. dubna zemřela manželka známého katolického básníka Václava Renče. Rozloučení se zesnulou proběhlo 22. dubna v kostele Nalezení svatého kříže v Brně.

Pastýřský list k volbám 1996

Bratři a sestry!

Bliží se parlamentní volby, významná událost v životě naší společnosti. Církev si je vědoma svého práva i povinnosti vyjadřovat se ke skutečnostem, které se týkají obecného dobra všech, a proto vyzývá své věřící a všechny lidi dobré vůle: využijme zodpovědně své možnosti spoluutvářet podobu našeho státu a směr politického života. Nebudme lhostejní a odevzdejme ve volbách svůj hlas. Kdo nevolí, dává svůj hlas i tomu, komu by ho jinak nikdy nechtěl dát.

Církev nechce radit voličům, kterou politickou stranu mají volit. Připomíná však, že k povinnostem vůči společnosti patří i volby. „Považovat společenské závazky za jedny z hlavních a zachovávat je má být všem svaté.“ Tak praví Duch Boží na II. vatikánském koncilu (GS 30). Církev proto spoléhá s důvěrou na vyspělost a zodpovědnost svých věřících, kteří mají právo se svobodně podle svého svědomí rozhodnout, komu svůj hlas dají.

Před několika lety se do naší země vrátila svoboda. I když jsme kritičtí k mnoha skutečnostem veřejného života, musíme spravedlivě uznat, že se v mnoha podstatných věcech život naší společnosti obrátil k lepšímu. Všichni, kdo se zasloužili o pozitivní transformační změny našeho veřejného života, si zasluhují naši vděčnost a podporu.

Nedůvěřujme těm, kteří zneužívají přechodných nálad a předkládají jen silácká slova a nereálné sliby. Srovnajme sliby a programy, formulované před posledními volbami, s fakty a skutky. Zvažujme také morální profil politiků i hodnoty, k nimž se hlásí a jak je naplňují. I když jsou volební programy obrácené k přítomnosti, nemohou zapomenout na duchovní kořeny a tradice. **Bolestné zkušenosti tohoto století jsou velmi vážným poučením, že jednostranné budování pouze na hmotných základech, bez rozvíjení duchovního a mravního rozměru života jednotlivce i společnosti, nemají trvalou perspektivu.** Bedlivě si proto všimneme,

jaké místo má v programech stran člověk: úcta k životu a jeho nedotknutelnost, jak respektují důstojnost lidské osoby a sociální spravedlnost a jakou starost a péči věnují rodině, základní buňce společnosti.

Církev podporuje demokratický systém svobodné společnosti. Zdůrazňuje ale, že **demokracie se neobejde bez hodnot, které uzrály v mravní kultuře evropského Západu, podstatně utvářené křesťanskou vírou.** Na této kultuře stojí svobodná společnost, z ní vyrůstají i naše demokratické tradice. Státy se udržují těmi ideály, z nichž vznikaly.

Antický filozof Aristoteles řekl, že demokracie předpokládá jistou formu přátelství mezi občany. Papež Pius XII. v letech války zdůraznil, že demokracie vyžaduje vysokou míru zodpovědnosti a morální vyspělosti každého občana. Apelujeme na všechny, aby se v předvolebním období snažili o atmosféru **dialogu, slušnosti, tolerance a vzájemné úcty.** Úsilí o tuto atmosféru a politickou kulturu nechť je pro nás také jedním z kritérií rozlišování toho, kdo je hoden naší důvěry a komu odevzdáme svůj hlas. Sv. Pavel nás vybízí, „aby se konaly prosby, modlitby, přimluvy, díkyvdání za všechny lidi, za vládcy a za všechny, kteří mají v rukou moc“ (1 Tim 2,1–2).

Spojujeme se s vámi v modlitbě za dobro naší země a spolu s Pannou Marií, svatým Cyrilem a Metodějem, jejichž rok slavíme, i s ostatními našimi patrony vyprošujeme naši vlasti Boží požehnání.

Ve dnech 1.–11. května až 1. června se v Římě uskuteční mezinárodní konference hnutí Vox Populi, která bude věnována otázce vyhlášení mariánského dogmatu – Panna Maria, Spoluvykupitelka, Prostřednice a Orodovnice. V některém z příštích čísel se tomuto tématu budeme věnovat podrobněji.

TRÉS ARTES '96

Svatý Kopeček u Olomouce – Bazilika Navštívení Panny Marie

účinkuje
MIROSLAV ČÁSTEK

Pátek 14. 6. 1996 – 21.00 – NAPŘED JE TŘEBA NĚST KŘÍŽ – křížová cesta Paula Claudela provázená hudbou Zdeňka Pololánika

Sobota 15. 6. 1996 – 9.30 – MŠE SVATÁ – při mši svatě recitál Zd. Pololánika na text evangelia sv. Jana Bůh je láska

– **14.00 SEMINÁŘ** na téma – **UMĚNÍ JAKO JEDNA Z CEST K BOHU**

– **15.30 SPOR DUŠE S TĚLEM** – středověký anonym – hudba Zd. Pololánik

*Upřímně zvou
strahovští premonstráti
na Svatém Kopečku*

DNY VÍRY V PLZNI

17.–19. května

Během víkendu ve dnech 17.–19. května budou v Plzni probíhat DNY VÍRY s tématem 9. roku Desetiletí duchovní obnovy národa –

Evangelizace a modlitba
Bohatý program je rozdělen do tří samostatných programových bloků podle věkových skupin: pro dospělé, pro děti a program pro mládež a studenty.

Pouť ke cti Nejsvětější Trojice ve farním kostele Zdoučky, okr. Kroměříž, kde působil v letech 1612–1615 sv. Jan Sarkander, bude v neděli 2. 6. 1996. Mše svatá v 8.30 a 14.00 hod. Předtím v sobotu 1. června v 9.00 hod. děkonná mše svatá u příležitosti 120. let existence hasičského sboru.

7. neděle velikonoční 19. 5.

Sk 1,13–14

Právě toto můžeme uskutečnit. A společenství se svatými mohu mít i ve chvílích, kdy musím být zcela sám.

Pondělí 20. 5. – Jan 16,33

Jak rád by člověk viděl zlo ve světě definitivně na lopatkách! Svět by byl potom bez závisti, nenávisti, krutosti ... Ale svět takový není. Jak je to tedy s Ježíšovým přemožením světa? Svět se hříchem od Boha odtrhl. A v Ježíši se opět k Bohu „připoutává“. V každém, kdo Ježíši uvěřil, je tu další pouto mezi světem a Bohem, nové překonání starého odtržení. Tedy i ve mně je přemožen svět – Ježíš zastavil mé vzdalování se od Boha a proměnil ho v přibližování se.

Úterý 21. 5. – Jan 17,3

Každý, kdo prožil zamilování se, které přešlo v lásku dvou lidí, si snad pamatuje ten údiv nad tím, že někdo cizí (ne už rodiče) mne má rád. Křídla, která pak člověku narostou ... Když člověk poznává Boha a Jeho Syna Ježíše, poznává, že je milován. A křídla, která tak „rostou“, jsou život a jsou věčná.

Středa 22. 5. – Jan 17,11b–19

Ježíš prosí za nás. A tato Jeho modlitba nebyla nikdy odvolána. Trvá. Trvá, i když jsme v krizi, i když se třeba nemodlíme. Co je má zbožnost proti této nesmírné a šťastné skutečnosti?

Čtvrtek 23. 5. – Jan 17,20–23

Kdo všechno uvěřil skrze slovo apoštolů, které bylo zapsané v Písmu a předávané křesťany? Katolíci, anglikáni, evangelíci, pravoslavní, letničtí, baptisté ... mí nemožní konzervativní přátelé, svíčkové babky ... problematičtí kněží. Za jednotu všech se Ježíš modlí a já mohu do té modlitby osobně a konkrétně vstoupit – pocítit v ní sjednocující vůli Ježíšovu.

Pátek 24. 5. – Jan 21,15–19

Mnoho lidí vidí v Bohu nepřístupného ředitele, který dává jen rozkazy, popřípadě uděluje tresty. Ale Písmo ukazuje Boha jako svrchovaného Pána, který vede s lidmi dialog. A v Ježíši je tento dialog zcela na lidské úrovni. Nejen s Petrem, ale i se mnou. Z mé strany pak nemůže být jen mlčení, sebeobviňování nebo žádosti a požadavky. Dialog je místem, kde se oba partneři navzájem berou vážně.

Neděle 19. května 7. neděle velikonoční	– 1. čt.: Sk 1,12–14 Ž: 27(26),1.4.7–8a 2. čt.: 1 Petr 4,13–16 Ev.: Jan 17,1–11a	odp.: 13
Pondělí 20. května památka sv. Klementa M. Hofbauera	– 1. čt.: Sk 19,1–8 Ž: 67,2–3.4–5ac.6–7ab Ev.: Jan 16,29–33	odp.: 33a
Úterý 21. května férie	– 1. čt.: Sk 20,17–27 Ž: 67,10–11.20–21 Ev.: Jan 17,1–11a	odp.: 33a
Středa 22. května férie	– 1. čt.: Sk 20,28–38 Ž: 67,29–30.33–35a.35b–36c Ev.: Jan 17,11b–19	odp.: 33a
Čtvrtek 23. května férie	– 1. čt.: Sk 22,30; 23,6–11 Ž: 15,1–2a+5.7–8.9–10.11 Ev.: Jan 17,20–26	odp.: 1
Pátek 24. května férie	– 1. čt.: Sk 25,13–21 Ž: 102,1–2.11–12.19–20ab Ev.: Jan 21,15–19	odp.: 19a
Sobota 25. května nez. pam. sv. Bedy Ctihodného nebo sv. M. Magdalény de Pazzi	– 1. čt.: Sk 28,16–20.30–31 Ž: 10,5.6+8 Ev.: Jan 21,20–25	odp.: srv.8b

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	19. 5.	20. 5.	21. 5.	22. 5.	23. 5.	24. 5.	25. 5.
Antifona	642	1722	642	642	642	642	642
Žalm	783	783	784	785	786	783	784
Ranní chvály:							
Hymnus	642	1723	642	642	642	642	642
Antifony	654	1046	1062	1076	1092	1107	1123
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	654	1724	661	664	667	670	673
Antifona k Zach. kantiku	654	1320	661	664	667	670	674
Prosby	655	1724	661	664	667	671	674
Záv. modlitba	655	1320	662	665	668	671	1373
Modlitba během dne:							
Hymnus	643	643	643	643	643	643	643
Antifony	643	643	643	643	643	643	643
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	655	659	662	665	668	671	674
Záv. modlitba	655	659	662	665	668	671	674
Nešpory: SO							
Hymnus	641	641	1727	641	641	641	641
Antifony	652	656	1056	1072	1087	1102	1118
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1102	1118
Kr. čtení a zpěv	652	656	1730	663	666	669	678
Ant. ke kant. P. M.	653	657	1320	663	666	669	673
Prosby	653	657	1731	663	666	669	673
Záv. modlitba	655	655	1320	662	665	668	679
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

Knihy si můžete objednat na adrese:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc

Objednávání Světla

od 5. 3. 1996

**Světlo si lze objednat
na adrese:**

* * *

**Matice cyrilometodějská
s. r. o.**

EXPEDICE

**Dolní nám. 24
771 00 Olomouc**

* * *

**Složenka s udanou
cenou předplatného
do konce roku 1996
Vám přijde v první
dodávce Světla.**

**Nezapomeňte uvést svoji
úplnou zpáteční adresu!**

**Zájemce o předplatné
ze Slovenska prosíme,
aby se obrátili
na Agentúru LUX
(adresa je uvedena v tiráži),
která Vám dá instrukce
a zašle složenku
na zaplacení.**

Novinky
MCM

POSELSTVÍ NEJSVĚTĚJŠÍHO SRDCE JEŽIŠOVA SVĚTU

(obj. č. K 2284)

Služebnice Boží sestra Josefa Menéndez měla v tomto století podobná zjevení jako v 17. století sv. Markéta Marie Ala-

cocque.

Poselství svěřené sestře Josefě je velmi časové. Je to přímé poselství našeho Spasitele, poslané nám pro obětující se duše – pro další Štěpány, modlící se a trpící za další Šavly, aby se obrátili; neboť, jak se zdá, jsme teď na vrcholu převratu světových dějin, na vrcholu snah pyšných lidí, snažících se již déle než po čtyři poslední staletí převrátit Kristovo učení: „Hleďte nejprve království Boží a spravedlnost jeho a toto všecko bude vám přidáno“ (Mt 6,33) a učinit hlavní snahou jednotlivců i národů zrovna opak toho, totiž, aby nejdříve hledali všecko jiné – a králov-

ství Boží i jeho spravedlnost přijde samo – stojí-li vůbec za to, aby bylo počítáno k pozemským rozkoším a moci.

V poselství, které Spasitel sdělil sestře Josefě, je vrženo světlo na hodnotu životodárného spojení s Kristem, jež i ty naše nejmenší skutky přeměňuje, jsou-li pozlácovány nadpřirozeností. Vícekrát cituplným způsobem ukázal Josefě, co může učinit láska z nejnepatrnějších skutků, když se spojí s Ním a Jeho zásluhami. Přeje si tím oživit v duších radost, kterou mohou mít z víry v to bohatství, které mohou používat. „Kolik duší by nabylo zmužilosti,“ pravil Pán, „kdyby znaly výsledek své snahy a kdyby viděly, jak veliká je cena jediného dne božského života.“

Zde dosahujeme té pravdy, která se zdá být středem tohoto podivuhodného učení o podílení se na nekonečných zásluhách Ježíše Krista. Náš Pán stále připomíná Josefě moc, jakou máme nad poklady zásluh, plynoucích z Jeho vykoupení, která je dána duši při křtu svatém. Žádá-li ji, aby doplnila na sobě, čeho se nedostává Jeho utrpení k nápravě světa a na zadosťučinění spravedlnosti Otce nebeského, je to vždy s Ním, skrze Něho a v NĚm.

Knihla je doplněna životopisem služebnice Boží sestry Josefy Menéndez.

Vychází s církevním schválením.

Brož., 92 stran, 35,- Kč

Matice cyrilometodějská s.r.o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

Odesílatel:

Novinové výplatné

Poštovné úvřováno

SVĚTLO – týdeník Matice Cyrilometodějské. S církevním schválením vydává a tiskne Matice Cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice Cyrilometodějské s.r.o. Olomouc. Šéfredaktor Josef Viček. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/52 228 03. Registrační značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblasťní správou pošty v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vřizuje administrace týdeníku. Administrace pro Slovenskou republiku: Agentura Lux, Distribuční tlač, Zvonová 21, 969 01 Banská Štiavnica; podávání novinových zásilek povoleno SF, š. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3228-OPP zo dňa 27. 12. 1994. Prohlašujeme redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevýdává (jako Litmanová, Medjugorje aj.) se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.